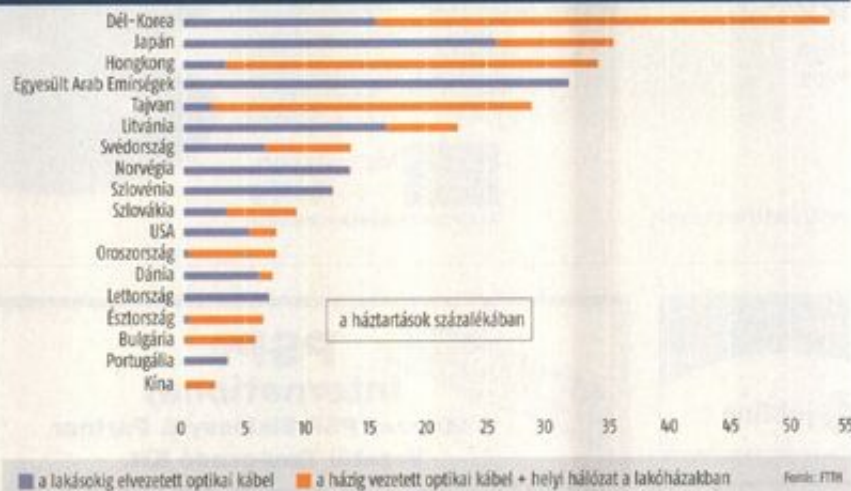

Okos városok

Széles sávon

Önkiszolgáló vérnyomásmérésre, háztartási energiafigyelésre alkalmas a városok internetes behálózása, de információs és árképzési monopólium is lehet belőle.

Gyors internet a lakásokban

MIKOR OLCŚÓBB a mosáshoz használt áram? Van-e szabad hely délután négykor a foci pályán? Merre kerüljem ki a dugókat? Melyik hulladékfeldolgozóba vigyem a szemetet? Az észak-svédországi Skelleftea városban indított SenseSmartCity program megvalósítása után könnyű lesz választ találni az ilyen kérdésekre. Az is lehetővé válik, hogy a városban és környékén lakó mintegy 75 ezer ember ne csak filmeket töltsön le magának az internetről, hanem tanfolyamok teljes anyagát is. Az utóbbi szolgáltatások már csak azért is népszerűek lesznek, mert az északi sarkkör közelében fekvő városkában a téli hónapokban olyan az idő, hogy csak keveseknek van kedvük komolyabb sétákat tenni.

Jan Pettersson, a skellefteai okosváros-program vezetője a HVG-nek elmondta, hogy az EU, a svéd kormány

és a helyi önkormányzat által közösen finanszírozott, 2013 közepéig tartó, 2,7 millió euróba kerülő terv részeként gőzerővel dolgoznak az egymással és a központtal összeköthető érzékelők telepítésén. Már működik az a program, amelynek részeként az egészségügyi központba ellátogató helyiek maguknak végezhetnek el egyes orvosi vizsgálatokat – például vérnyomásmérést –, és az eredmény automatikusan felkerül az érintettek, illetve az orvosok számára elérhető internetes oldalra.

A HÁZTARTÁSOK ENERGIAFOGYASZTÁSÁT

Amérő program is elindult már, és működnek azok az érzékelők is, amelyek az egyik újonnan épített híd rezgéseit mérik és elemzik. A program egyelőre kísérlet, hogy a metropolisokban tervezett, ennél jóval nagyobb fejlesztések előtt felmérjék, mekkora megtakarítást hoz a városok „okossá”

tétele, és mennyivel lesz könnyebb az ott lakók élete.

Nem csak azért esett Skellefteára a választás, mert a város működésének megokosításával a helyieknek kevesebbet kell gyalogniuk a hófúvásban. A helyi vezetők már egy évtizede elhatározták a város digitalizálását, és manapság már a városi és környékbeli települések épületeinek nyolcvan százalékát köti össze nagy teljesítményű optikai kábel. Ez annyira sikeres volt, hogy az FTTH Council Europe nevű, optikai kábel-gyártókat és -forgalmazókat, illetve internetszolgáltatókat tömörítő szervezet követendő példaként állítja a svéd várost az európaiak elé, akik lemaradnak Délkelet-Ázsia mögött. Az FTTH (Fibre to the Home, azaz üvegszálalás kábelt az otthonokba) fő célja, hogy miután az országos hálózatokban már meghatározó szerepet játszanak az optikai kábelek, száműzők a forgalmat lelassító rézvezetéseket az épületekhez csatlakozó utolsó pár száz méterről is.

Európában – nem meglepő módon – az északi régiók állnak az élen. A többi európai ország – köztük az egy százalék körüli Magyarország – miatt becslések szerint 2015-re legfeljebb 10 százalékosra lehet feltornászni az európai átlagot. „Az európaiak elmaradása mögött elsősorban az áll, hogy az öreg kontinensen fejlett a régi, rézvezeték-re alapozott infrastruktúra, és a cégek addig nem akarnak igazán váltani, amíg a régi eszközökkel is sok pénz kereshetnek” – mondta a HVG-nek Chris Holden, az FTTH elnöke a szervezet milánói konferenciáján.

Ahogy azonban világszerte szaporodnak az okosváros-programok, egyre többen tartanak attól, hogy veszélyes lehet, ha túl sok információ kerül egy kézbe a polgárok vásárlói szokásairól, egészségi állapotáról, netán káros szokásairól. A városlakók szempontjából az is lényeges, hogy ha az okos városok ilyen mértékben számítógépesednek, vajon ahhoz is lesz-e elég eszköz, hogy visszaverjék a hálózatauk, sőt a közüzemi rendszereik elleni hackertámadásokat (lásd A lány altest című írásunkat). Másfajta veszély lehet, hogy az okos városokban egyetlen céghez kerülhet a legtöbb szolgáltatás, a monopóliumok pedig mindig hajlamosak az áremelésekre. ■